

ΤΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1925 ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ

Ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία ἐπιδιώκουσα κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος 1925 τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὀριζομένων σκοπῶν της εἰς δύο κυρίως κατευθύνσεις ἔστρεψε τὴν προσοχὴν της α) τὴν προαγωγὴν τῆς περὶ τὰ Βυζαντινὰ πράγματα ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης καὶ β) τὴν ἐκλαίκευσιν τῶν γνώσεων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν Βυζαντινὴν περίοδον. Τὸν πρῶτον τῶν σκοπῶν της τούτων ἐπεδίωξε διὰ τῆς ἐξακολουθήσεως τῶν ἀνακοινώσεων τῶν ἐταίρων της, ὧν περιλήψεις βλέπει ὁ ἀναγνώστης μικρὸν ἀνωτέρω καὶ διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος τόμου, ὃν, παρὰ τὸν ἐν τῷ μεταξὺ ἐπελθόντα διπλασιασμὸν τῶν τυπωτικῶν, ἐγκαίρως παραδίδει εἰς τὴν δημοσιότητα, χάρις εἰς τὴν ὑπιστήριξιν, ἧς ἔτυχεν οὐ μόνον παρὰ τῶν μελῶν της, ἀλλὰ καὶ ἄλλων παραγόντων, ὧν τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν ἐπεκαλέσθη καὶ ἐπέτυχε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἡ Ἑταιρεία θερμῶς εὐχαριστεῖ ἀπὸ τοῦ χώρου τούτου πάντας τοὺς ἡμετέρους καὶ ξένους ἐπιστήμονας τοὺς δημοσιεύσαντας εὐμενεῖς ὑπὲρ τῆς Ἑπετηρίδος κρίσεις.

Ὁ δεῦτερος τῶν σκοπῶν τῆς Ἑτ. ἐπεδιώχθη διὰ τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ γενομένων διαλέξεων, καθ' ἃς ὠμίλησαν

1) Ὁ κ. *Κ. Φιλανδρος*, Περὶ τῶν Πατριαρχῶν Κων/πόλεως καὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

2) Ὁ κ. *Ἄνθ. Παπαδόπουλλος*, Περὶ τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πόντου κατὰ τὸν μεσαῖωνα ¹⁾).

3) Ὁ κ. *Γ. Ἀρβανιτάκις*, Περὶ τῶν συμβολικῶν Χριστιανικῶν παραστάσεων ²⁾).

4) Ὁ κ. *Φ. Κουκουλές*, Περὶ αἰχμαλώτων κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους ³⁾).

5) Ὁ κ. *Ἰ. Συκουτρῆς*, Περὶ Βυζαντινῆς Κύπρου καὶ

6) Ὁ κ. *Ἐμμ. Πεζόπουλλος*, Περὶ τῶν ὕμνων τῆς Κασίας.

¹⁾ Ἡ διάλεξις Ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ τῆς Μεγάλῃς Ἑλλάδος τοῦ 1926 σ. 367—380.

²⁾ Ὅρα τὸν παρόντα τόμον σ. 183—219.

³⁾ Ἡ διάλεξις αὕτη ἐξεδόθη ἐν περιλήψει ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ τῆς μεγάλης Ἑλλάδος τοῦ 1925 σ. 33—45.

Ἄλλὰ καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς ἐκδρομὰς δὲν παρημέλησεν ἡ Ἑταιρεία. Κατὰ Μάϊον διωργάνωσε μίαν τριήμερον εἰς Σπάρτην καὶ Μυστρᾶν, καθ' ἣν ὠμίλησε περὶ μὲν τῆς ἀρχαίας Σπάρτης καὶ τῶν μνημείων τῆς ὀ ἀρχαιολόγος κ. Κ. Ρωμαῖος, περὶ δὲ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν Λακεδαίμονι κατὰ τὸν μεσαίωνα καὶ τῆς ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως μονῆς τοῦ δόσιου Νίκωνος ὁ κ. Φ. Κουκουλές. Περὶ τῶν μνημείων καὶ τῆς τέχνης τοῦ Μυστρᾶ, τοῦ σπουδαιωτάτου τούτου Βυζαντινοῦ κέντρου, ὠμίλησεν ἐν ἐκτάσει ὁ καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἡμέτερος Σύμβουλος κ. Γ. Σωτηρίου.

Ἡ δευτέρα ἐκδρομὴ τῶν μελῶν ἐγένετο κατὰ Σεπτέμβριον εἰς Σπέτσας ἔνθα ὁ κ. Γ. Σωτηρίου διέλαβε περὶ τῆς ἱστορίας καὶ τέχνης τῶν ἱστορικῶν ἐκκλησιῶν τῆς Παναγίας, Ἀγίας Τριάδος καὶ Ταξιαρχῶν.

Ἡ Ἑταιρεία προθύμως φροντίζουσα περὶ παντὸς ὕπερ ἀφορᾷ εἰς τὸν Βυζαντινὸν κόσμον καὶ τὴν μελέτην αὐτοῦ, ἐνεργῶς ἐπενέβη παρὰ τοῖς Ἀρμοδίοις, ὅταν ἐπεζητήθη ἡ μείωσις παρ' ἡμῖν τῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν διὰ τῆς προτάσεως τῆς περικοπῆς τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἔδρας τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν Βυζαντινῶν, χάρις δὲ εἰς τὸ ἠθικὸν κῦρος καὶ τὴν ἐπιβολὴν αὐτῆς ἐματαιώθη εὐτυχῶς ἡ σχετικὴ πρότασις.

Ἐκκληροῦσα δ' ἐντολὴν τῶν μελῶν, ἀνατεθεῖσαν αὐτῇ κατὰ τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν μελῶν τῆς 14ης Φεβρουαρίου, κατέστησεν εἰς τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν γνωστὰς τὰς γνώμας τῆς περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς σημασίας παρ' ἡμῖν τῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν, ὡς καὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν πρέπει αὐταὶ νὰ ὑποστηριχθῶσι.

Πληροφορηθὲν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐγκαίρως ὅτι τὸ σκευοφυλάκιον τῆς ἐν Μετεώροις ἱερᾶς Μονῆς Βαρλαάμ κινδυνεῖ νὰ καταρρεύσῃ καὶ νὰ φθαρῶσιν ἢ ἀπολεσθῶσι τὰ ἐν αὐτῷ κειμήλια, δραστηρίας κατέβαλε παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῷ Ἐκκλησιαστικῷ Ταμείῳ ἐνεργείας καὶ ἐπέτυχε τὴν παροχὴν σχετικῆς περὶ ἐπισκευῆς πιστώσεως, διασῶσαν οὕτω πολυτίμους θησαυρούς.

Σήμερον πολλοὶ τῶν ἱερῶν ναῶν ὡς πρὸς τὸ ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον καὶ τὰς τοιχογραφίας δὲν εἶναι οἷοι ἔπρεπεν, ἐν ᾧ ἀφθονα εἶναι παρ' ἡμῖν τὰ ὄρατα ἀρχιτεκτονικὰ Βυζαντινὰ πρότυπα καὶ κάλλιστα αἱ Βυζαντιναὶ τοιχογραφίαι. Τούτου ἕνεκα ἡ Ἑταιρεία ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἐξύψωσιν καὶ τῆς τέχνης, ἀλλὰ καὶ τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθητήματος τῶν ἐκκλησιαζομένων καὶ ἐνισχύουσα τὰς προσπαθείας τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν, ἀνέπτυξεν ἐγγράφως καὶ προφορικῶς πρὸς τοὺς Ἀρμοδίους τὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου γνώμας τῆς, εὐχαρίστως δὲ βλέπει ὅτι ἤρχισαν ἤδη λαμβανόμενα τὰ κατάλληλα μέτρα.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐπεκτεῖνον τὸν κύκλον τῶν ἐπιστημονικῶν του σχέσεων εἶχε τὴν τιμὴν νὰ συγκαταριθμῆται μεταξὺ τῶν ἐπιτίμων μελῶν του ἑννέα διακεκριμένους ἐπιστήμονας εἰς διάφορα ἀνήκοντας ἔθνη. Λυπηρὸν μόνον εἶναι ὅτι ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ἐπιτίμων ἑταίρων ἐξέλιπεν ὁ αἰδίδιμος Ed. Kurtz, ὅστις τόσον ἠγάπησε καὶ τόσον εὐδοκίμως ἠρεῦνῃσε τὸν Βυζαντινὸν κόσμον.

Ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία προσκληθεῖσα ἵνα μετάσχη τοῦ ἐν Μιλάνῳ δεκάτου τετάρτου διεθνοῦς συνεδρίου στενογραφίας ἐδήλωσε συμμετοχὴν εἰς αὐτὸ διὰ τοῦ Συμβούλου της κ. Σοφ. Χουδαβεργιδόγλου.

Τὸ ἡμέτερον σωματεῖον μόλις ἐπληροφορήθη ὅτι ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Χρυσοστόμου ἀπηλάθη ὑπὸ τῶν Τούρκων ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης Κωνσταντίνος Ζ', ἡ κορυφὴ τῆς ὀρθοδοξίας καὶ ἀντιπρόσωπος τῶν παραδόσεων τοῦ Βυζαντινοῦ κόσμου, διεμαρτυρήθη ἐντόνως πρὸς τοὺς διανοουμένους καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ σωματεῖα τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου.

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἑταιρείας, κατόπιν σχετικῆς ἐκκλήσεως μας, ἐπλουτίσθη σημαντικῶς, δὲν ἀμφιβάλλομεν δ' ὅτι οἱ τόμοι της διαρκῶς θὰ πολλαπλασιάζωνται, χάρις εἰς τὸ ὑπὸ τῶν μελῶν ἐπιδεικνυόμενον ἐνδιαφέρον.

Ἐπ' ἐσχάτων παρατηρεῖται εὐτυχῶς παρ' ἡμῖν τάσις πρὸς μίμησιν τοῦ Βυζαντινοῦ κόσμου καὶ ἐν ἄλλοις καὶ ἐν τῇ κατασκευῇ καὶ ἐπιπλώσει οἰκιῶν κατὰ τὸν Βυζαντινὸν τρόπον. Ἡ Ἑταιρεία θεωρεῖ ἑαυτὴν εὐτυχῆ, διότι καὶ τὴν τάσιν ταύτην προκαλεῖ καὶ ὑποβοηθεῖ παρέχουσα τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα εἰς τοὺς ἑταίρους της καὶ πάντα ζητοῦντα τὴν γνώμην καὶ ἐπέμβασίν της.

Τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἑταιρείας εὐτυχῶς ἐξασφαλίζονται καὶ προάγονται, ὡς δεικνύει ὁ κατωτέρω πίναξ, οὗτινος τὰ ποσὰ ἐξελεγχθέντα ὑπὸ τῶν κ κ. *Κ. Καρζῆ, Γ. Μανσόλα* καὶ *Αἰμλ. Τσοκοπούλλου* εὐρέθησαν ἐν πληρεστάτῃ τάξει.

Ὁ Γραμματεὺς
ΦΑΙΔΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΕΣ

Ὁ Πρόεδρος
ΠΑΝΑΓ. Δ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΛΟΣ